

Libhošťský zpravodaj

Ročník XII. číslo 8 – Srpen 2010

OSAMOSTATNĚNÍ

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych vás jménem přípravného výboru seznámil s nejnovějším děním v problematice osamostatnění obce.

V minulém vydání Libhošťského zpravodaje jste se dozvěděli, že dne 10.června 2010 vydal krajský úřad Moravskoslezského kraje **oficiální rozhodnutí o oddělení místní části Libhošť od Nového Jičína**. Aby toto rozhodnutí bylo platné, muselo nejdříve nabýt právní moci. **To se oficiálně stalo dne 29. června 2010.**

Prakticky v zářij, dne 1.7.2010, vyhotovil krajský úřad Moravskoslezského kraje **návrh na vyhlášení termínu voleb do obecního zastupitelstva nově vzniklé obce Libhošť** a zaslal tento návrh na Ministerstvo vnitra ČR, které má 30 dní na zpracování tohoto návrhu.

V době, kdy se vám do schránek dostane toto číslo zpravodaje, by měl přípravný výbor už znát rozhodnutí Ministerstva vnitra o návrhu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje na vyhlášení voleb do místního zastupitelstva. Toto rozhodnutí, které bude mít formu sdělení ministerstva a vyjde oficiálně ve sbírce zákonů, by **kromě stanovení konkrétního data voleb do zastupitelstva Libhoště** (pravděpodobně počátkem ledna 2011) **mělo obsahovat i stanovení počtu členů, které bude mít zastupitelstvo Libhoště.** Pro úplnost dodejme, že tento počet se bude, podle zákona o obcích, pohybovat v rozmezí 7 až 15 členů.

OBSAH

OSAMOSTATNĚNÍ	1
OBSAH	2
OSAMOSTATNĚNÍ	3
Jakým způsobem se volí ve volbách do obecních zastupitelstev	3
Z OBECNÍHO DĚNÍ	5
Třetí kolo Novojičínské liga v požárním útoku	5
Upozornění na využívání kontejnerů na biologický odpad	6
VÍTE, ŽE...	6
Změna dodavatele elektrické energie	6
Z HISTORIE OBCE	11
Dohady o původu Libhoště	11
S panem Hanzelkou o příjmeních Libhošťanů	11
TENKRÁT	20
ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ STYL	21
Vlasy	21
OD VÁS	24
Ochrana révy vinné a protiplísňová opatření	24
ZPRÁVY ZE ŠKOL	25
NÁŠ I VÁŠ RECEPTÁŘ	26
KAM ZA KULTUROU	29
SPORT	31
Z fotbalového klubu	31

OSAMOSTATNĚNÍ

Jakým způsobem se volí ve volbách do obecních zastupitelstev?

Jelikož jsme si byli vědomi toho, že volby do obecních zastupitelstev mají svá specifika a jisté rozdíly oproti volbám do Parlamentu ČR, požádali jsme ministerstvo vnitra o oficiální vyjádření k metodice voleb do místního zastupitelstva. Odpověď ministerstva vám nyní v nezměněné podobě přetiskujeme (důležité pasáže jsme zdůraznili tučným písmem):

Kolik kandidátů z jednotlivých kandidátek vstoupí do zastupitelstva je především určeno způsobem hlasování voličů.

Zákon o volbách umožňuje hlasovat následujícími způsoby:

- *Volič může na hlasovacím lístku **označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem toho kandidáta, pro kterého hlasuje**, a to v kterémkoliv ze sloupců, v nichž jsou uvedeni kandidáti jednotlivých volebních stran.*
- *Volič může na hlasovacím lístku **označit křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany nejvýše jednu volební stranu**. Zároveň může označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem **další kandidáty**, pro které hlasuje, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany. Takto volí předně jednotlivě označené kandidáty, dále tolik kandidátů označené volební strany, kolik činí rozdíl počtu členů zastupitelstva, kteří mají být zvoleni, a označených jednotlivých kandidátů, a to v pořadí, v němž jsou kandidáti označené volební strany uvedeni v jejím sloupci.*
- *Volič může na hlasovacím lístku **označit křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany volební stranu**. Pokud by volič označil volební stranu křížkem ve čtverečku v záhlaví jejího sloupce a současně také kandidáty této volební strany křížkem v rámečku před jejich jménem, k takto označeným kandidátům by se nepřihlíželo (započítal by se pouze hlas pro volební stranu).*

V této souvislosti upozorňujeme, že volič může volit nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno.

Počet hlasů pro kandidátní listinu (volební stranu) je dán součtem hlasů pro její jednotlivé kandidáty. Velmi významným faktorem je, jak shora uvedeno, jaký způsob hlasování zvolí většina voličů.

*Pro příklad lze uvést následující **modelovou situaci**:*

Volí se 9 členů zastupitelstva, každý volič má tedy 9 hlasů a může využít všechny, několik nebo žádný. Kandiduje 12 jednotlivých nezávislých kandidátů a 1 sdružení nezávislých s 9 kandidáty. Na společném hlasovacím lístku je tedy 13 subjektů - volebních stran. Když volič označí sdružení, využít všech 9 hlasů a těchto 9 hlasů obdrží všichni kandidáti této strany (takže tato volební strana získá 9 hlasů), když totéž učiní další volič, strana má už 18 hlasů atd. Když volič chce označovat jednotlivé nezávislé kandidáty, může tak učinit maximálně u 9 kandidátů, ale protože to jsou samostatné volební strany, každá získá pouze 1 hlas (výsledkem takové volby je tedy 9 stran s jedním hlasem). Volič však může oba způsoby kombinovat. Např. označí 5 jednotlivých nezávislých (každá tato volební strana dostane 1 hlas) a také uvedené sdružení nezávislých. V takovém případě dostanou jeho zbývající 4 hlasy první čtyři kandidáti tohoto sdružení, takže tato volební strana získává v součtu další 4 hlasy. Může ale také ty zbývající 4 hlasy dát přímo jednotlivým kandidátům onoho sdružení, při tom však nebude označovat stranu jako celek. Pak tato volební strana má opět 4 hlasy navíc, ale získali je jiní její kandidáti - ti, které označil volič, nikoliv ti, kteří jsou uvedeni na prvních 4 místech.

Závěrem Vám sdělujeme, že počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen, stanoví v souladu s § 68 odst. 5 zákona o obcích Ministerstvo vnitra ČR.

Na základě takto stanoveného počtu členů zastupitelstva obce pak volební strany postupují při sestavování kandidátní listiny, neboť počet kandidátů na kandidátní listině je limitován počtem členů volených do příslušného zastupitelstva obce. Pouze v případě, má-li se v obci volit 7 a méně členů zastupitelstva, může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů.

Tolik tedy vyjádření ministerstva vnitra ohledně metodiky hlasování ve volbách do obecních zastupitelstev. Ještě jednou upozorňujeme, že výše uvedený příklad je pouze ukázkový, skutečný počet členů budoucího zastupitelstva není dosud znám. Jak už bylo zmíněno dříve, vyjádření ministerstva vnitra v této problematice očekáváme na počátku srpna.

O stanoveném počtu zastupitelů, spolu s konkrétním termínem konání voleb do obecního zastupitelstva v Libhošti, vás budeme informovat v zářijovém čísle zpravodaje. V tomto čísle zpravodaje vás také budeme informovat o vznikajících kandidátkách do voleb do zastupitelstva Libhoště.

Za přípravný výbor Aleš Hána

Z OBECNÍHO DĚNÍ

Třetí kolo Novojičínské ligy v požárním útoku

Tradičně v den oslav příchodu Cyrila a Metoděje se uskutečnil již 24.ročník Lukavecké terénní vlny. Tato soutěž je v širokém okolí velmi oblíbená pro svou nevyzpytatelnost a navíc se letos konala jako 3.kolo Novojičínské ligy. Počasí bylo nádherné, trať suchá a týmy skvěle připravené. Pouze škoda, že se nedostavily 3 celky Novojičínské ligy – ženy a muži z Hostašovic a muži ze Studénky nádraží. I tak se vlny zúčastnilo 27 družstev mužů a 9 družstev žen.

Průběh soutěže byl od začátku až do konce dramatický. Jako první z ligy šli na start v kategorii mužů Výškovice, a výborným časem 20,052 nasadili laťku pěkně vysoko. Jak se nakonec ukázalo, nikdo z ligy je již nedokázal překonat. Následovali domácí borci z Lukavce, kteří časem 21,050 obsadili druhé místo, třetí byl Tísek s časem 21,530. Na čtvrté místo se časem 21,547 protlačily Hukovice, kterým konečně „sednul“ útok podle jejich představ. Na pátém místě skončil Libhošť časem 21,706 a na šestém Závišice, které sice ochutnaly lukavecký kopec poprvé, ale časem 22,019 rozhodně neklamaly. Vedoucí celek ligy, družstvo Mnišího, předvedl vynikající útok s atakem prvního místa, který ale, bohužel, nebyl pro přešlap výstřikového prostoru proudařem klasifikován. Stejný osud potkal i družstvo Luboměře, kdy voda v hadicích proudaře utopila v nejprudším kopci.

A jak se tento průběh promítl do celkového průběžného pořadí ligy? Do čela se díky zaváhání Mnišího dostal Libhošť před Závišicemi a Tískem.

Průběžné pořadí:	Libhošť	23 b.
	Závišice	22 b.
	Tísek	21 b.
	Výškovice	20 b.
	Mniší	19 b.
	Lukavec	19 b.
	Hukovice	15 b.
	Luboměř	8 b.
	Hostašovice	6 b.
	Studénka nádraží	1 b.

Soutěž žen byla poznamenána neúčastí žen z Hostašovic. Plný počet bodů do tabulky si připsaly ženy z Tísku a tím potvrdily i průběžné první místo.

Čtvrté kolo Novojičínské ligy se koná 31.7.2010 ve Studénce.

Roman Šenk

Upozornění na využívání kontejnerů pro biologický odpad

Přes několikrát upozornění v místním rozhlase, v Libhošťském zpravodaji i na veřejných schůzích vyskytují se stále případy, kdy jednotliví občané neberou v úvahu, že Technické služby a Město Nový Jičín již po několik let zajišťují pro občany přistavení a pravidelný odvoz biologického odpadu ze zahrad a domácností. Zatím, co naprostá většina občanů si tento stav pochvaluje a kontejnery využívá, jiní zůstávají na svém a tento odpad spalují, mnohdy bez ohledu na počasí. Přispívají tak ke zhoršování kvality ovzduší, o dobrých sousedských vztazích nemluvě.

Ovšem, najdou se i takoví, kteří jednoduše svůj odpad nenápadně, asi ve tmě, odnesou na sousední louku, asi v domnění, že si krávy zvláště výtečně pochutnají. Co na to říct?

VÍTE, ŽE...

Změna dodavatele elektrické energie

Aleš Hána

Počínaje 1. 1. 2006, kdy došlo v České republice k liberalizaci trhu s elektřinou (viz. zákon č. 458/2000 Sb), mají běžní občané právo volby svého dodavatele elektrické energie. A jelikož je aktivita alternativních dodavatelů energie v poslední době poměrně vysoká (zvýšený výskyt reklam v tisku a televizi, navštěvování domácností), je možné, že už i někteří z vás přemýšleli o změně svého dodavatele elektřiny. Pro ně, ale i pro ty, kteří nad tím ještě nepřemýšleli, jsem zpracoval malý přehled, který by vám měl pomoci trochu lépe se orientovat v této problematice.

Dodavatel vs. distributor

Nejdříve si vysvětlíme rozdíl mezi pojmy dodavatel a distributor elektrické energie.

Distributory elektrické energie jsou v České republice pouze tři společnosti - ČEZ, Pražská energetika (PRE) a E. ON. Působnost těchto distributorů na základě území, je následující:

ČEZ: střední, západní, severní a východní Čechy, severní Morava

PRE: území hlavního města Prahy

E. ON: jižní Čechy a Morava

Z toho jasně vyplývá, že distributora elektrické energie si zvolit nemůžete, ten je pevně dán v závislosti na kraji, ve kterém žijete. Distributor je vlastníkem zařízení pro distribuci elektrické energie.

Co si naopak změnit můžete, je dodavatel elektrické energie, čili někdo, komu budete platit za dodávku vlastní silové elektřiny.

Mezi největší dodavatele elektrické energie v České republice patří:

- Bicorn
- Bohemia Energy
- Centropol Energy
- ČEZ Prodej
- E. ON Energie
- Lumen Energy
- United Energy Trading
- RWE Energie

Z čeho se skládá výsledná cena elektrické energie

Cena elektrické energie se v zásadě skládá ze dvou hlavních složek - **regulované a neregulované**.

Do **regulované** složky se zahrnuje cena za distribuci, tedy nejčastěji náklady na dopravu, skladování a distribuci. V této souvislosti platíte například platbu za hlavní jistič, distribuci ve vysokém a nízkém tarifu, příspěvek na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo cenu za činnost operátora trhu s elektřinou. Konkrétní cena je limitována Energetickým regulačním úřadem (ERÚ). Meziroční růst této složky je proto u jednotlivých distributorů víceméně stejný. V průměru tvoří podíl regulované složky méně než 50% z celkové ceny elektřiny pro domácnosti.

Neregulovanou část tvoří cena dodávané elektřiny (tzv. silová elektřina) a na ni se regulace ERÚ nevztahuje. Právě tato cena závisí na nabídce dodavatelů elektrické energie. Platíte zde za hlavní jistič a za spotřebované množství elektřiny. Nejvíce se jednotliví dodavatelé liší cenami silové elektřiny za MWh.

Má změna smysl? Jak kdy...

Pokud budete přemýšlet o změně dodavatele elektrické energie, tak asi nejdůležitější je pečlivě zvážit, zda při vašem tarifu a spotřebě je změna vůbec nutná. Obecně lze totiž říct, že nejvíce mohou na změně dodavatele ušetřit ti, kteří mají vysokou spotřebu (např. 5 MWh/rok). Naopak, pro ty, kteří mají spotřebu nízkou (do 2 MWh/rok), může být výsledná úspora pouze v řádu deseti korun, což možná už stojí za zvážení, zda do takové změny jít.

Aby to bylo trochu přehlednější, připravil jsem níže tabulky s výpočty ceny elektrické energie pro obě zmíněné varianty spotřeby (5MWh a 2MWh) v závislosti na jednotlivých dodavatelích.

Výpočet ceny el. energie při roční spotřebě 5 MWh

dodavatel	tarif D25d		tarif D02d*	
	cena	úspora	cena	úspora
ČEZ	18 734 Kč	-	23 426 Kč	-
CENTROPOL ENERGY	18 413 Kč	321 Kč	23 066 Kč	360 Kč
BICORN	18 674 Kč	60 Kč	23 333 Kč	93 Kč
BOHEMIA ENERGY	18 536 Kč	198 Kč	23 228 Kč	198 Kč
E.ON Energie	20 046 Kč	-1 312 Kč	24 687 Kč	-1261 Kč
LUMEN Energy	18 548 Kč	186 Kč	23 012 Kč	414 Kč
United Energy	18 524 Kč	210 Kč	23 288 Kč	138 Kč
RWE Energie	18 374 Kč	360,00 Kč	22 628 Kč	798 Kč

Výpočet ceny el. energie při roční spotřebě 2 MWh

dodavatel	tarif D25d		tarif D02d*	
	cena	úspora	cena	úspora
ČEZ	8 815 Kč	-	10 364 Kč	-
CENTROPOL ENERGY	8 687 Kč	128 Kč	10 220 Kč	144 Kč
BICORN	8 826 Kč	11 Kč	10 361 Kč	3 Kč
BOHEMIA ENERGY	8 779 Kč	36 Kč	10 328 Kč	36 Kč
E.ON Energie	9 409 Kč	-594 Kč	10 937 Kč	-574 Kč
LUMEN Energy	8 741 Kč	74 Kč	10 198 Kč	166 Kč
United Energy	8 775 Kč	41 Kč	10 352 Kč	12 Kč
RWE Energie	8 715 Kč	100 Kč	10 088 Kč	276 Kč

Výpočet byl proveden pro velikost hlavního jističe nad 3x20 A do 3x25 A včetně

** spotřeba rozdělena rovnoměrně mezi vysoký a nízký tarif*

Z tabulek je zřejmé, že pro dané tarify se roční úspora pohybuje v rozmezí maximálně několika málo stokorun. Zda tato úspora stojí za změnu dodavatele elektrické energie, je už na vás.

Pokud máte zájem si sami spočítat, kolik by vyšla cena elektrické energie konkrétně pro váš tarif a spotřebu, na stránkách www.euroenergie.cz je k dispozici velmi přehledný kalkulátor cen elektrické energie, s jehož pomocí si lehce uděláte obrázek o tom, zda by změna dodavatele měla ve vašem případě smysl, či ne.

Jak jsem (ne)potkal BLIK....

Jak asi mnozí z vás osobně poznali, naši vesnici v minulých týdnech obcházeli obchodní zástupci jednoho z alternativních dodavatelů elektrické energie a snažili se občany přesvědčit, aby změnili svého dodavatele elektřiny. Jednalo se o zástupce firmy Centropol Energy, kteří nabízeli občanům svůj produkt BLIK. Což o to, je to činnost legitimní, oproti které nelze asi nic moc namítat, ačkoliv je pravdou, že já osobně mám ke všem podomním prodejcům čehokoliv vrozenou nedůvěru.

Když jsem se následně z různých zdrojů dověděl, jakým způsobem probíhá ono „přesvědčování“, má nedůvěra ještě vzrostla. Šlo o to, že v zásadě jediným argumentem obchodních zástupců Centropol Energy bylo to, že pokud přejdete na jejich produkt BLIK, ušetříte údajně až 10% z celkových ročních nákladů na elektrickou energii. Tohle už se mi zdálo nanejvýš podezřelé, neboť 10% je v této oblasti poměrně velká sleva a když se k tomu navíc přidala informace z více zdrojů, že zástupci Centropol Energy údajně nechtěli pustit z ruky smlouvy k případnému přechodu či nastudování, rozhodl jsem se, že se na tuto společnost podívám trochu z blízka.

Příležitost se mi naskytla téměř v zápětí, neboť jedněmi z těch, kteří uvěřili lákové nabídce ušetřit na elektřině 10%, byli i moji rodiče. Touto cestou se mi tedy do ruky dostala smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny produktu BLIK. Byl jsem zvědavý, jestli v té smlouvě bude nějakým způsobem garantováno oněch zmíněných 10% - pochopitelně, že nebylo. Tak jednoduché to totiž není. A protože jsem byl zvědavý, kolik tedy moji rodiče ročně na elektřině ušetří, vzal jsem do ruky kalkulačku, výpis ČEZu o spotřebě za minulé účtovací období, ceníky ČEZu a BLIK (ten jsem si musel najít na internetu, neboť ho obchodní zástupce údajně zapomněl(!)) a začal počítat. K mému velkému údivu mi i po několikanásobném přepočítání vyšlo, že rodiče nejenom že neušetří nic, ale že dokonce budou platit více! Při bližším prostudování ceníků se zas tolik nebylo čemu divit. Rodiče používají distribuční sazbu D25d, čili používají elektřinu ve vysokém (VT) i nízkém (NT) tarifu. Při pohledu na ceníky ČEZ a BLIK pro tuto distribuční sazbu bylo zřejmé, že ve vysokém tarifu je sice BLIK levnější o cca 12%, nicméně v tarifu nízkém je naopak BLIK zase o těch 12% dražší. No, a když jsem vzal v potaz fakt, že rodiče mají větší podíl spotřeby v nízkém tarifu, tak se nelze divit, že výsledek vyšel, tak jak vyšel. Tedy, že by byl produkt BLIK pro mé rodiče poměrně nevýhodný.

Je v tom ovšem ale jeden háček. V návrhu smlouvy produktu BLIK bylo zaškrtnuté políčko s názvem „zákazník požaduje produkt s garancí nejnižší ceny elektřiny“. Co to konkrétně znamená, jsem se dozvěděl na druhé straně smlouvy, kdy byly drobným písmem uvedeny obchodní podmínky (které pochopitelně 99% z nás nikdo nečte). No, a v těchto obchodních podmínkách, mimo jiné, stálo, že pokud zákazník požaduje produkt s garancí nejnižší ceny

elektřiny (čili zaškrtně ono políčko), automaticky uzavírá smlouvu na dobu určitou a to na tři roky! Po tuto dobu mu dodavatel garantuje cenu elektřiny nižší, než dominantní dodavatel na daném území. Což zní samozřejmě lákavě, ale má to dva háčky. První je ten, že nikde není specifikováno, o kolik bude ta cena levnější (může to být např. i o 0,1%), druhý háček je pak ten, že zákazník si musí sám hlídat, jestli náhodou někde někdo neprodává elektřinu levněji. Pokud takového dodavatele najde, tak musí předložit jeho závaznou nabídku s nižší cenou elektřiny, kterou následně zástupci Centropol Energy vyhodnotí a pokud ji uznají za platnou, tak následně přizpůsobí svou cenu dodávané elektřiny té nižší nabídce. Tímto elegantním způsobem se Centropol Energy zbavují odpovědnosti za hlídání ceny elektřiny na trhu a tuto zodpovědnost přehazují na vás. Účelem je nejspíše to, že doufají, že drtivá většina lidí nebude mít čas ani ochotu pravidelně studovat ceníky konkurence a že na ně tím pádem nebude tlačit, aby snížili cenu na slibovanou nižší než dominantní dodavatel (což nemusí nutně znamenat nejnižší cenu na trhu!).

Jelikož mě zajímalo, jak je možné, že když výpočet ukáže, že BLIK je dražší než ČEZ, tak že je BLIK stále schopen garantovat nižší cenu, než ČEZ (že by to dotoval?) a také proto, abych si ještě jednou ověřil svůj výpočet ceny elektřiny, kontaktovali jsme obchodního zástupce Centropol Energy, pana Krupu, se kterým jsme si dojednali osobní schůzku. Na tuto schůzku se ovšem bez jakékoliv omluvy nedostavil. V jiných případech by to pro mě automaticky znamenalo okamžitou výpověď smlouvy s danou společností, ale jelikož jsem byl vážně zvědavý, jestli bude pan Krupa schopen vypočítat tu avizovanou slevu 10%, tak jsem se rozhodl, že se ho pokusím ještě jednou kontaktovat. Což jsem učinil, načež se pan Krupa začal omlouvat, že se nedostavil na onu schůzku, neboť mu údajně vypovědělo službu auto (předpokládám, že i s telefonem). Tuto hloupou výmluvu jsem s vypětím všech sil přešel a domluvil jsem se na termínu další schůzky. Den před onou schůzkou jsem se pokusil pana Krupu kontaktovat, abych potvrdil termín té schůzky. Bohužel jsem se mu nedovolal, telefon vzala jeho kolegyně s tím, že má pan Krupa dovolenou, ale že mu určitě vyřídí, ať se mi ozve. V den schůzky se mi samozřejmě už neozval a jeho telefon byl trvale vypnutý.

Důsledek výše uvedeného byl pochopitelný – ztráta jakékoliv důvěry v danou společnost a okamžité odstoupení od smlouvy. Domnívám se totiž, že by rodičům případných ušetřených pár desetikorun za rok nestálo za nervy při jednání s touto společností.

Vám ano?

Aleš Hána

Z HISTORIE OBCE

Dohady o původu Libhoště

Oldřich Sobek

Jak už všeobecně vešlo ve známost, v příštím roce si připomeneme 600leté výročí první písemné zmínky o obci Libhošť. Stalo se tak v roce 1411 na hradě Helfštýně v latinsky psané listině **pana Lacka z Kravař**, který byl v té době nejvyšším sudím Království českého. V listině se všem obcím tehdejšího štramberského panství včetně Libhoště uděluje právo „odúmrtí“. Nejde tedy o zakládací listinu, ta se do dnešních dnů nedochovala, nebo ji Libhošť dokonce ani neměl. Vedle obnovy samostatnosti obce snad v průběhu příštího roku zbude ještě i čas na to, abychom si připomenuli některé významné historické události, které se nám až do současnosti dochovaly. Historikové se ale shodují v tom, že Libhošť je starší, než je tato listina, o níž dokonce mnozí mají podezření, že jde o falzum z pozdějšího období. O vzniku Libhoště i o pojmenování obce se tradují mnohé pověsti, jejichž věrohodnost nelze doložit, mnohé jsou již dnes historickým bádáním překonány.

Bohužel, v Libhošti se v průběhu staletí nenašel jediný zdejší rodák, který by se věnoval historii svého rodiště. Určitou nadějí byl rod **Heřman-ských**, který se usadil v obci po zakoupení zdejšího fojstství v roce 1766. Rod však v Libhošti v r. 1819 vymřel. Heřmanští měli zřejmě vliv na povznesení celkové úrovně vzdělanosti v obci. Za působení **Isidora Heřmanského** odešli tři libhošťští hoši na studia, do vesnice se však už žádný nevrátil, všichni si **zvolili kněžskou dráhu**. Byl to **pater Josef** (nar. 1790), **farář v Dolním Němčí u Uherského Brodu**, **P. Alois**, nar. 2.9. 1792, **převor kláštera v Rajhradu u Brna** a **pater Antonín Škarka**, nar. 1804, byl **kaplanem ve Křtinách u Brna**. Určité naděje vzbuzoval **Jan Sobek ml.**, syn úředníka c.k. celní správy Jana Sobka z Třanovic v Těšínském Slezsku, který vystudoval v roce 1882 příborský **učitelský ústav**. V Libhošti se stal prvním velitelem nově založeného **Sboru dobrovolných hasičů**, ale dlouho zde nepobyl. Na vlastní žádost byl po roce svého působení na zdejší škole přeložen do Pozořic u Vyškova.

I tak měl Libhošť ale svým způsobem štěstí. O historii obce se nezávisle na sobě intenzivně zajímaly hned tři dá se říci mimořádné osobnosti, které do naší obce zavedla jejich profese. Byli to **zdejší kněží P. Jan Ondroušek, P. Josef Slavíček a učitel Jaroslav Stara**. Shodou okolností měli stejně neblahý osud, žádný z nich se od Libhošťanů mnoho vděku nedočkal. O pateru Slavíčkově jsme se už v našem zpravodaji mnohokrát zmiňovali. O jeho působení na zdejší faře, o jeho životě a díle vydala osvětová beseda i samostatnou publikaci a uskutečnila se i rozsáhlá výstava z jeho národopisných a přírodovědných sbírek. O osobnosti a o činnosti patera Jana Ondrouš-

ka toho už současný Libhošťan neví téměř nic, mnozí dokonce neznají ani jeho jméno.

Pater Jan Ondroušek se stal v obci devátým farářem po obnovení libhošťské farnosti v roce 1778. Duchovní službu v Libhošti nastoupil v roce 1855. V době jeho působení byly ještě v paměti listiny, které byly nalezeny v kopuli původního dřevěného kostela, který byl zbořen v r. 1776. P. Ondroušek ani žádný jiný zdejší farář se však nezmiňuje o osudu těchto dokumentů. Podle P. Ondrouška dochované písemnosti dokládaly, že původní dřevěný kostel byl filiálním kostelem, patřícím pod duchovní správu ve Štamberku. Podle něj „nelze se dopátrati, kdy ponejprv byl založen kostel a fara. Podle listin ve věži nalezených byla zde za dob Karla IV. bohatě nadána fara, k níž, jako u jiných, patřil hned za kostelem grunt k Hůrce a na druhé straně až „za říky“ se táhnoucí, dle všeho nynější fojtství č. 1.“

Jsou-li tato tvrzení pravdivá, pak nalezení uvedených písemností by posunulo datum vzniku Libhoště více jak o celé jedno století. Na konci období husitských válek byl Libhošť zřejmě pod vlivem kalicha. Z libhošťské gruntovnice máme dochován záznam o přímých stycích Libhošťanů **s Bratrským sborem Moravských bratří ve Fulneku**. Nepřímo by o tom svědčilo i zdejší příjmení „**Kletenský**“, podle osady Kletné u Fulneku, doložené již z nejstaršího období obce. O zdejších poměrech v husitském období už se asi nic nedozvíme, je ale téměř jisté, že v tomto období si Libhošťané rozebrali veškeré farní polnosti i s gruntem. Bylo to zcela v duchu Husova učení o tom, že církev nemá hromadit světský majetek, ale věnovat se duchovnímu životu. Zřejmě ale není pravdivé **tvrzení P. Ondrouška, že v tomto období Libhošťané zpusťli, neboť byla zrušena farnost a tím i duchovní správa**. Naopak, náboženský život byl v tomto období v Libhošti zřejmě velice vyznáván, jak o tom svědčí značné jmění, které Libhošťané uložili u zdejšího kostelíka, jak vyšlo najevo po skončení třicetileté války. O vysoké úrovni českého jazyka a písemném projevu vůbec svědčí vynikajícím způsobem česky psaná gruntovnice. Farnost byla opuštěna po vypuzení českobratrského kněze zřejmě až v r. 1629, takže více jak 150 let se v Libhošti téměř nekonaly pobožnosti, ale také nikdo nevyučoval libhošťské děti. Po nástupu protireformace museli Libhošťané vrátit zabraný církevní majetek, protože zde ale nebyla samostatná farnost, byl majetek připsán přímo kostelu. Kostelu byl přidělen podle p. Ondrouška až předposlední grunt od „Dreigibla“ (Borovce) se 38 jitry polí, místo bylo done dávna známé jako „Kněžské pole“.

Pater Ondroušek byl patrně znalcem nejstarších kostelíků v široké oblasti. Uvádí, že u těch nejstarších dřevěných kostelíků bylo nejvíce nápisů, památek a obrázků, upomínajících na působení sv. Cyrila a Metoděje. „**Bylo tomu tak i v r. 1899 požárem zničeném kostele v Životicích u N. Jičina, kde se nacházely obrazy obou věrozvěstů. Že tomu bylo také tak i v dřevěném kostele, jenž v r. 1776 v Libhošti byl zrušen, souditi jest z toho, že asi na náhradu starých, zhotoven byl a nad křtitelnicí umístěn**

nový obraz sv. Cyrila a Metoděje, představující křest Bořivoje“. V době Ondrouškova působení byl ve zdejším kostele ještě z původního dřevěného kostela pod zvonící **zachován hlavní oltář s dřevěnou sochou sv. Jakuba Apoštola Většího a v sakristii nad zpovědnicí visel prastarý, na dřevě malovaný obraz sv. Anny**. Znalec starožitných památek p. Josef **Slavíček** ve snaze po záchraně těchto památek daroval je tehdejšímu „**Krajinskému muzeu v Novém Jičíně**“. Jako pozdější pracovník muzea jsem na místě pátral po osudu těchto libhošťských památek, ale moji kolegové mě příliš nepotěšili. Obě památky byly po 2. světové válce převezeny do depozitáře muzea v Žilině u N. Jičina, kde se podobných předmětů nashromáždilo tolik, že když to všechno spatřil příslušný pracovník z oblasti kultury OV KSČ, dal pokyn k jejich spálení. Bohužel jsem nenašel ani žádný seznam těchto předmětů, ačkoliv jsem přesvědčen, že v instituci tohoto charakteru s určitostí existoval. Zvony z původního kostela byly zničeny už když je zrekvírovalo vojsko v 1. světové válce.

Pater Ondroušek se také podrobněji zabýval otázkou vzniku jména obce. V žádném případě Libhošť nespojoval s jménem lokátora (zakladatele) obce, dokonce vůbec s žádným osobním jménem. Podle něj „ve staroslovanské jmeně obce zní **ljubigosti**, tedy ten, který přichozího nebo hosty miluje.“ Na příkladech dokládá, že „podobných složenin se slovem „ljub“ je u nás hodně (Lubín, Libín, Libina, Lubina, Libějice, Luboměř), a také těch, kde slovo - **gost**“ zředu stojí, jest velmi mnoho, např. Gostirad, Hostiradice, Hoštov, Hoštice“.

Pater Jan Ondroušek se dále rozepisuje: „...**že jméno Libhošť z pohanské doby pochází**, nelze pochybovat, jelikož všechna nekřesťanská jména z té doby pochází (Libuše, Přemysl, Milhošť, Boleslav aj.) Že by pak jméno Libhošť bylo jménem určitého božstva pohanského, asi jako Radhošť, doložit nelze. Žádný hmatatelný doklad o tom, že by naši předkové uctívali božstvo jménem Radhošť, není, to ovšem ještě neznamená, že dochovaná lidová legenda nemá pravdivý základ“. P. Ondroušek dokládá, že dnes již vyhynulý slovanský kmen Obodriticů (Polabanů) měl svůj chrám (celeberrimum fanum in quo simulaerium Ratigest). Ondroušek si hned po svém příchodu na faru povšimnul, že „jak obecní, tak školní úřad nesprávně psali jméno obce Libošť nebo Líbošť, vynechávající charakteristické „h“, ačkoliv starožitná pečeť libhošťská, tehda ještě v užívání, měla správné Libhošť“.

Josef Ondroušek připomíná, že pod Libhošťskou hůrkou v dávných dobách vedla spojovací cesta – zvaná **Příborský chodník**, po níž přecházelo mnoho „hostí“, kteří od obyvatel zdejších byli rádi viděni a i z důvodů obchodních také pohoštění. Podotýká, „že všude, kde oba slovanští věrozvěstové procházeli, zanechávali na památku kamenné stejnoramenné „řecké“ kříže.“ (Asi 4 takovéto kříže byly nalezeny i na Novojičínsku (Kateřince, Bílov), všeobecně se jim říkalo „**cyrilometodějské**“, ovšem z dnešních poznatků víme, že v mnoha případech šlo o tzv. „**smírčí kříže**“ z mnohem pozdějšího období).

Pátý kříž jsem našel nedávno nedaleko naší obce na Lapači. Pater Ondroušek ve svém vyprávění pokračuje: „Sv. Cyril a Metoděj křtili zdejší obyvatelstvo u studánek, které měly mezi lidmi pověst dobré pramenité vody se stálým průtokem. Tyto studánky pak byly po celá staletí uctívány, vysazovaly se kolem nich především lípy a na ně lidé vyvěšovali svaté obrázky, většinou obrazy P. Marie. **Takovouto pověst a význam měla dozajista i studánka na Příborském chodníku pod Hůrkou**“, (což by mohlo být důvodem pro jinak nedoložitelnou pověst, že zde se skutečně křtilo. Že šlo o kultovní místo, dosvědčuje původně upravený okolní terén s paloukem a navazujícím hájem).

Pater Josef Slaviček, který v r. 1901 se stal správcem zdejší farnosti po P. Ondrouškovi, převzal většinu jeho názorů na vznik obce i na její jméno. Mimo jiné se ale zmiňuje o fragmentu, který našel **Pavel Josef Safařík** v královské knihovně v Mnichově. „Zlomek tento nesmírné důležitosti dle našeho učence sepsal neznámý mnich, žijící v období let 866 až 890 v klášteře sv. Jimrama v Řezně“. Jsou v něm uvedeny svými starodávnými jmény slovanské národy, žijící ve střední Evropě. „Naši předkové jsou zde jmenováni jako **„Marcharii z Moravaní“**, kteréžto jméno přejali od řeky Moravy.“ Měli mít sídla mezi Hlubčicemi – Ratiboří – Frýdkem – Příborem až ke Starému Jičínu. Na severu sousedili s Opolany, na jihu se Zahořany. Z tohoto slovanského kmene měli pocházet i předkové našich Libhošťanů.

Také **Slaviček** se opírá o „prastarou obchodní stezku – pozdější Příborský chodník pod Libhošťskou hůrkou, která může mít souvislost s pojmenováním obce. Podle něj jde asi o jednu z variant tzv. „jantarové stezky“, která vedla Oderskou a Moravskou bránou k Baltu. Podle Slavička je nepochybné, „že procházející kupci a jejich karavany byli v Libhošti rádi viděni a vždy pohoštění. I Libhošťané se živilí zemědělstvím a chovem dobytka. V nepokojných dobách zůstával útočištěm vždy nepřístupný a dobře hájitelný vrch Kotouč u Štramberka, kde přinášeli oběti svým božstvům. Za středisko tehdejšího náboženského života považuje Slaviček (i jiní) **horu Radhošť**. Zde se lid soustřeďoval ze širokých končin hlavně v době letního slunovratu. Slaviček cituje ze spisku **„Jádro moravsko-vlastenecké příležitosti“** někdejšího c. k. vojenského lékaře **Antonína Galaše z Hranic** na Moravě (zemřel r. 1821), kde podrobně popsal původní sochu boha Radegasta i její funkce v době soustředění lidu na Radhošti. Galaš údajně čerpal údaje ze zápisků, nalezených na faře v Rožnově p.R.

Pro Slavička je proto naprosto logické, že na své cestě z Velehradu do Lužice zavítali oba věrozvěstové na horu Radhošť, kde bylo centrum pohanského náboženství. Událost popsal v r 1907 Dr. František Příkryl ve spisku **„Sv. Cyril a Metod v památkách starožitných na Moravě a ve Slezsku“**. Cesta se měla uskutečnit v r. 866. Jejich další cestu popisuje Slaviček podle A. Galaše přes Frenštát do Tiché, odtud k Lichnovu, kde založili kostel sv. Petra a Pavla, dále do Kopřivnice, kde založili kostel sv. Bartoloměje. Odtud vystoupili na horu Kotouč, kde v jeskyni, nazývané „Kostelík“, konali služby

boží. Brzy po jejich odchodu pak zde lid postavil dřevěný kostelík „**Povýšení sv. kříže**“. Ze Štramberka vedla jejich cesta do dnes zaniklé vsi Tamovice, kde dali základ současnému kostelu **sv. Kateřiny**. K Tamovicím se pak váže pověst o Tatarech, kteří vesnici zničili v r. 1242, sami však utrpěli porážku pod horou Kotouč v dnešní Ženklově.

*Křtitelnice z farského dvora,
zachycená P. Slavičkem
ještě s i podstavcem.*

Z Tamovic měli navštívit věrozvěstové Rybí, kde založili kostel „**Sv. kříže na-lezení**“. Za důkaz, že kostel pochází skutečně z období Velké Moravy, považuje Slaviček **původní obdélníkovou loď s rovným štítem, na jehož vrcholu je křížové kolo**, vytesané i s podstavcem z jednoho kusu pískovce o výšce 1,3 m. Další prastarou památkou v Rybím na toto cyrilometodějské období je **kamenná křtitelnice**. I Slaviček podporuje domněnku P. Ondrouška, že sv. Cyril a Metoděj přišli z Rybího kolem Hůrky do Libhoště, při čemž se zastavili u studánky pod Hůrkou, kde konali misie a studánku také posvětili. I v Libhošti měla být výsledkem této misijní cesty výstavba dřevěného kostelíka sv. Jakuba staršího. Až do 12. století konaly se v něm obřady sv. Metoda.

Po tom, co byly patrně zničeny dvě památky z původního dřevěného kostela (obraz s. Anny na dřevě a socha s. Jakuba staršího), zbyly nám v Libhošti už jenom dvě památky na nejstarší období obce. Podle P. Ondrouška i P. Slavička jde o dvě kamenné křtitelnice. Obě jsou vypracovány z hrubozrnného pískovce. Ještě v době Slavičkova působení na zdejší faře byla jedna z nich (starší) do poloviny zakopána na farském dvoře. P. Slaviček

se o ní zmiňuje, že „**jest téhož vzoru, jaké nalézáme v nejstarších kostelích Cyrilo-Methodějských v Tečovicích u Uherského Hradiště, ve Stříteži u Mohelnice, v Bílkově u Dačic, v Jakubové a v sousedním Rybím. Rybská je nápadně podobná libhošťské, obě jsou od jednoho mistra. Křtitelnice byla původně zakrytá víkem, jak na to upozorňují na obou stranách vyvrtané díry, do nichž byly zasazeny železné skoby**“. Na farském dvoře byla zakopána ještě i s podstavcem, v současné době již podstavec schází.

Druhá křtitelnice je poněkud mladší, jak podle Slavíčka dokazuje umělečtější práce kamenická. Původně stála na dvoře fojtství poblíž studny. Na to, jak se tam dostala a k čemu byla používána, Slavíček nemá odpovědi. Je poněkud větší než ta, co byla na faře, a podstavec – noha - už jí scházela. Slavíček má k tomu, že se v obci vyskytují dvě křtitelnice, dvě možná vysvětlení. Za prvé je možné, že obě pocházejí z kostela v Libhošti. Když jedna – ta původní, během věků poněkud zchátrala, nahradili ji novou a tu původní používali jako kropenku u kostelních dveří. Druhá možnost je, že některý z fojtů ji přivezl „ze světa“ od některého prastarého kostela a používal ji k napájení dobytka nebo drůbeže. Ta druhá možnost se jeví jako zcela reálná, neboť dvůr zdejšího fojtství byl využíván dlouhou dobu jako jedna z etapních (odpočinkových) stanic na tzv. „**volské cestě**“, vedoucí z Haliče do Vídně. Velikost obou křtitelek vychází z toho, že v cyrilometodějském období probíhal křest tak, že dítě bylo ponořeno do vody celé.

V současné době jsou obě křtitelnice umístěny u sochy sv. Jana Nepomuckého před hřbitovem, kde chátrají. Přes značné úsilí, které jsem vyvinul, nepodařilo se mi těmto našim nejstarším památkám v obci zajistit ochranu. Snad se to nyní podaří samostatně obci. K uvedenému tématu se vyjadřoval i Antonín Turek, jeho vývoody si přiblížíme příště.

S panem Hanzelkou o příjmeních Libhošťanů

díl I.

Petr Horák

Každý správný Libhošťan je zvědavý. Svou obcí i světem chodí s očima otevřenýma, neustále přemýšleje o tom, jak být prospěšný svým sousedům. Podobně jako dobrá kniha chce poučit a pobavit. A jako kniha někdy i mluví.

Možná si sami vzpomenete na to, jak jsme v předminulém čísle našeho zpravodaje označili za takového správného Libhošťana jistého pana Hanzelku. A jistě právem! Vždyť to byl právě Hanzelka, tento domorodý filolog-entuziast, kdo se v článku – provokativně sice nazvaném „Bude Libhošť opět samostatný?“ – pokusil vnést světlo do problematiky, která po mnohá léta pálila nejednoho z jeho sousedů, tedy do problematiky rodové příslušnosti

názvu obce Libhošť. Sotvaco se ale outsider Hanzelka nabažil sebeuspokojení z přinejmenším čestně neprohraného polemického klání s pražskými akademiky, sotvaco dozněla poslední slova díky všech čtenářů, kterým Hanzelkovy závěry znovu navrátily pevnost spánku a kvalitu života, objevila se v nepokojné mysli onoho podivínského lingvisty nová, naléhavá výzva.

Svůj původ, historii a někdy snad i příběh mají jistě nejenom názvy obcí, ale i jména či příjmení jejich obyvatel, blesklo Hanzelkovi hlavou, což takhle poodkrýt jejich tajemství? A jména jak jména, mával nervózně rukou, vždyť knížku Jak se bude vaše dítě jmenovat? má doma snad každá rodina, o fůře informací z internetu ani nemluvě! Kdepak, sousedy budou více zajímat jejich příjmení, jsou osobnější, a o tom, jak vznikla a jaký mají význam, se člověk nedozví na každém rohu, dumal Hanzelka, a v duchu si tak již vytyčoval svůj nový badatelský úkol. Bude to poučné a zábavné, celý seriál článků o příjmeních Libhošťanů! zavýskl už s podivným nadšením ten správný Libhošťan.

Dnes tedy přinášíme první díl Hanzelkova seriálu o příjmeních Libhošťanů. Nebude se zatím týkat Vašich konkrétních příjmení. Půjde spíše o obecný vhled do problematiky, jakýsi rámec, k němuž se Hanzelka hodlá v dalších dílech seriálu odkazovat a navracet.

Až do 18. století neměli obyvatelé někdejšího rakousko-uherského soustátí povinnost mít své příjmení. Jediným nebo alespoň hlavním označením osoby bylo do té doby osobní, neboli křestní jméno. Česká příjmení se začala vyvíjet během několika století (od 14. do 18.), nejdříve u šlechty, pak u měšťanů a svobodných sedláků. Dnešní závazná stabilizace příjmení všech obyvatel nastala až za státního absolutizmu – drobný člověk se tehdy stává důležitějším činitelem pro stát, který usiluje o jednoznačnost v evidenci obyvatel a jeho poplatní síly, a vyžaduje proto stálé a pevné dědičné pojmenování osob příjmeními. Úsilí osvětského státu o přesné, ustálené a praktické příjmení vyvrcholilo u nás vydáním patentu císaře Josefa II. ze dne **1. listopadu 1780**, jímž **se ustalují příjmení: upravuje se jejich užívání a stanovuje se sama povinnost je mít**. Tehdy dostali svá příjmení úplně všichni obyvatelé, i bezzemci a čeledi.

Příjmení jsou zvláštní skupinou slov. Především proto, že jsou zbavena významu slova, ze kterého vznikla. (Platí přitom, že čím metaforičtější příjmení, tím obtížnější je výklad motivů, které stojí za jeho podobou.) Příjmení také odrážejí vývoj jazyka, hláskoslovné, morfologické i lexikální změny. Přestože od ustálení příjmení uplynulo více než 200 let a svět se za tu dobu radikálně proměnil, příjmení tyto změny nereflektují (čerpají z reálií tehdejšího života a prostředí; tak se např. původ příjmení *Purkrabek* odvozuje od staletí neužívaného slova purkrabí, tzn. správce hradu, podobně jako příjmení *Ksás* vzniklo z označení pro renesanční kalhotky).

Příjmení odrážejí i slang nebo argot, tj. zašifrovanou mluvu společensky vyloučených osob (*Medek* ← horký; *Škutina* ← sádlo; *Vodrážka* ← „kdo se dorazil“, uprchlík; *Špalek* ← sedlák, *Kachlík* ← kat). Některá příjmení pomůže

vyložit i studium nářečí. Zůstaňme u těch lašských a valašských: Například *Bezruč* je v lašském nářečí člověk bezruký, *Čepek* je zátka *Marcha* značí tolik co mrcha. *Grmela* (s měkkým l) na Valašsku označuje člověka se zmrzačenou rukou, *Kaliba* jim značí neštěstí, *Kobero* pak břicho.

Proč se některá slova stala příjmeními je někdy více, někdy méně zřejmé. „Jedno je ale jasné, na rozdíl od křestních jmen, která dávali a dosud dávají dítěti jeho rodiče s přáním životního úspěchu a štěstí, příjmeními obdařovali jejich nositele sousedé, kteří si všímali jejich zvláštností a jen málokdy jim lichotili.“ (Moldanová 2004, s. 7). Příjmení proto často narážejí na vzhled, na specifické, nejen pozitivní vlastnosti jejich nositelů apod.

Česká příjmení se začala utvářet postupně z nedědičných příjmí (přízvisek), kterými se rozlišovali lidé stejného jména v obci nebo v jiném kolektivu. Přízvisky se stávaly rozličné obměny křestních jmen (např. *Jan*, *Janouše*, *Janák*, *Janota*, *Johanes*), označení otce (*Janův*, *Vítův*, *Jakubův*), ženy (*Man-dám*, *Haničinec*), řemesla (*Kolář*, *Krejčí*, *Kovář*, *Bednář*), domova, vlastnosti atp. Přízvisky se staly i přezdívkami po vypřechání citového prvku. Od dnešních příjmení se přízviska lišila tím, že nebyla ustrnulá a lidé jich mohli mít i více. Z tohoto pohledu je pochopitelné, proč se příjmení *Novák* stalo nejčastějším českým příjmením. (Dle údajů pana Hanzelky se toto příjmení v Libhošti ovšem nevyskytuje.) Právě novost byla totiž prvním a výrazným rozlišovacím znakem člověka, který přišel do uzavřeného kolektivu. Obdobně jsou na tom různé „novákovské“ varianty jako *Novotný*, se kterým už se v Libhošti setkat můžeme, nebo *Nováček*, *Nový*, *Novota*, *Novotňák*, *Novotníček* apod.

Jiným výrazným rozlišovacím znakem byl společenský status člověka vzhledem k vrchnosti. Od poddaných, kterých byla na vsi většina, se lišil svobodník, jenž dostal jméno *Svoboda*. Od člověka ze selské usedlosti se dále výrazně lišil člověk ze dvora, a tak dostal jméno *Dvořák*. Na Moravě bylo toto příjmení synonymem pro příjmení *Svoboda*, označovalo svobodného sedláka poddaného přímo králi. Příjmení *Zeman* pak vycházelo ze společenského statusu drobného šlechtice.

Mezi nejčtetnější zdroje příjmí a příjmení patřily zevnějšek a duševní vlastnosti člověka, vyjádřené buď přímo (*Veselý*, *Skoupý*, *Kučera*, *Černý* – i s německým ekvivalentem *Schwarz* nebo počestěným *Švarc*), nebo nepřímo, přeneseně (*Růžička*, *Jedlička*, *Bejček*, *Volek*, *Pospíšil*, *Nechváta*).

Hojným typem příjmení jsou ta, která vznikla z označení národnosti (*Němec*, *Němeček*, *Polák*, *Čech*, *Moravec* atd.), nebo příjmení cizího původu: *Miller* (z něm. podst. jm. mlynář) *Horváth*, *Richter* (z něm. podst. jm. soudce), *Hofman* (něm. ekvivalent českého Dvořák).

Skupina příjmení, která vznikla z rodných a křestních jmen, tj. osobních jmen, je obrovská. Tato příjmení jsou tvořena od osobních jmen, která se u nás vyskytovala po staletí, zejména od jmen biblických apoštolů a dále od oblíbených světců jako *Martin*, *Mikuláš*, *Vavřinec*, *Florian*, *Benedikt*, *Václav*. Například příjmení z různých podob jména *Jakub*, což je pro Libhošť jméno

obzvláště významné, je přibližně 1,5% populace, což je sečteno podtrženo více než všech Nováků dohromady.

Osobní jména, která se stávala příjmeními, často také označovala otce, tento vztah však nebývá většinou vyjádřen příslušnou přivlastňovací příponou (Martinův, Martinů...). Přídavné jméno přivlastňovací se změnilo v původní podstatné jméno zejména tehdy, když syn dospěl a osamostatnil se – z *Jana Prokopů* se tak třeba stal *Jan Prokop*, z *Vojty Musilů* *Vojta Musil*, z *Martina Soukalů* *Martin Soukal*, z *Petra rychtářů* *Petr Richter*.

Současná příjmení jsou také často tvořena ze jmen, která se dnes už téměř nevyskytují: Vavřinec, Erasmus, Vincenc, Blažej a zejména Benedikt (viz poměrně frekventovaná příjmení *Beneš*, *Bendl*, *Benda*). Tato jména k nám přinesli v raném středověku mniši benediktýni, na jejichž farnostech je často dostávaly děti.

V českých příjmeních lze nalézat stopy jmen předkřesťanských, křesťanských domácího původu, ale i počestěných latinských, biblických, německých a západoevropských či starých germánských. Jejich nositelé přicházeli do země jako kolonisté.

Velkou a rozmanitou skupinou příjmení jsou příjmení z místních jmen (tj. označení lidských sídlišť, lokalit atd.) Nejčastěji bývají odvozena z místního jména příponou –ský; z místních jmen zakončených příponou –ice, –ov se příjmení tvoří až po odsunutí koncovky (*Pardubský* z Pardubice, *Palacký* z Palačova). K příjmením utvořeným ze jmen místních se druží příjmení z obyvatelských názvů: *Lhoták* z Lhota, *Pražák* z Praha.

Mezi další typy příjmení můžeme řadit třeba ta, která vznikla na základě domovních znamení či erbů (*Anděl*, *Kotva*, *Vocloň*).

Zajímavou kapitolou jsou příjmení, která vznikla z charakteristických slovních obrátů, jichž nositel užíval, nebo z narážek na příhodu, jejichž hrdinou nositel byl. „O jednom z rodu Vyskočilů je doloženo, že jeho praděd získal své jméno tím, že při hospodské rvačce vyskočil oknem.“ (Moldanová 2004, s. 9). Tato příjmení mají často expresivní charakter, ať již svému nositeli lichotí nebo jej zesměšňují. Svým původem jsou to přezdívký.

Příjmení v Česku užívaných je aktuálně asi 65 000. Počítáme-li i přechýlené tvary (Hanzelková, Ermisová, Horutová atp.), vyskytuje se podle záznamů pana Hanzelky v Libhošti 613 různých příjmení.

To ovšem není všechno. Někdy se stává, že mnoho lidí v téže obci má totéž příjmení. (V Libhošti je to samozřejmě případ samotného pana Hanzelky.) Vznik tohoto jevu je třeba u příjmení jinde poměrně vzácných hledat v tom, že se po ustálení svých jmen rody rozrůstaly a jejich členové zůstali na jednom místě. Dojde-li k tomuto jevu, tedy je-li ve vsi nebo v městečku několik jmenovců, vyvine se z přezdívký, z názvu zaměstnání, polohy bydliště apod. tzv. doplněk příjmení, kterému se také říká „druhé poznávací jméno“ nebo „přídomek“.

Takových přezdívek či přídomků, které rozlišují nositele stejných příjmení, a to nejen Hanzelků, je i v Libhošti plno. Vzpomeňme na všechny ty Čtvrté, Čmoudy, Valentiny, Čivímy, Fojty, Batě, Hájký, Krchy, Závodníky, Balóny, Ledničkáře, Kusovky, Krále, Hajné, Vyžírky, Prdky atd. Každý z přídomků má svůj více či méně zřejmý původ v závislosti na tom, zda naráží na nějakou nápadnost nebo neobvyklost v podobě, povaze, na vadu, činnost, oděv, majetek, na nějakou příhodu apod.

A pan Hanzelka má sen: Na závěr svého seriálu o klasických dědičných příjmeních Libhošťanů zařadit i díl o doplňcích stejných příjmení, o místních přídomcích. Historie druhých poznávacích jmen není nikde zachycena, často vychází z konkrétních příhod, které vyžadují zprostředkování svědků či zasvěcených. Pomozme panu Hanzelkovi jeho bláhový sen uskutečnit! Zasílejme jakékoli informace či historky, které daly vzniknout přezdívkám a následně i přídomkům Libhošťanů, na e-mailovou adresu, kterou si pan Hanzelka pro tento účel speciálně zřídil: hanzelka.ve.zpravodaji@seznam.cz, nebo na adresu redakce zpravodaj@libhost.cz. A nevažme se jen na elektronické cesty, použít můžeme přece i schránku Osvětové besedy na chodbě bývalého MNV.

Pomozme panu Hanzelkovi uskutečnit jeho sen! Nechme se opět poučit a pobavit!

A příště už na shledanou nad konkrétními příjmeními Libhošťanů.

Použitá literatura:

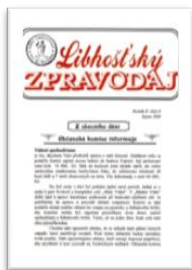
MOLDANOVÁ, D. *Naše příjmení*. Praha: Agentura Pankrác, 2004.

KNAPPOVÁ, M: *Jak se bude vaše dítě jmenovat?* Praha: Academia, 2006.

BENEŠ, J. *O českých příjmeních*. Praha: Nakladatelství české akademie věd, 1962.

TENKRÁT...

Libhošťský zpravodaj Ročník II. číslo 8 – Srpen 2000

V našem seriálu se opět přeneseme o deset let zpět, kdy vyšlo srpnové číslo zpravodaje roku 2000.

V jeho úvodu vám tehdejší předseda občanské komise Václav Linhart předložil zprávu o její činnosti. V ní vás, mimo jiné, informoval např. o zakoupení nového vybavení Fojtství, o položení nových povrchů na obecní cesty, o rekonstrukci kamenné zdi u Pomníku padlých či o úpravě zeleně před budovou pošty.

Pokud jde o další obsah, tak dominantu tvořily, jak bylo

tehdy zvykem, články Oldřicha Sobka. V rubrice Z historie obce jste si tak mohli přečíst článek z názvem Svědectví kronik, dále pak dokončení článku o pátrání po osudech našeho rodáka Františka Xavera Chotka, ale také malé zamyšlení nad nově vznikajícím ochotnickým divadlem „Z kopce do kopce“. Divadlu byl věnován v tehdejším zpravodaji ještě jeden článek, tentokrát z pera Jiřího Štipského, který ve svém příspěvku stručně zmapoval historii ochotnického divadla v Libhošti od jeho vzniku v roce 1919. Oldřich Sobek byl potom dále ještě autorem velmi zajímavého příspěvku v rubrice Příroda kolem nás, který se zabýval nečekaným objevem poměrně vzácné houby na našem katastru. Tato houba se jmenuje Květnatec Archerův a vy si o ní a o jejím výskytu na našem území můžete přečíst v tehdejším vydání Libhošťského zpravodaje.

Pokud jde o další články a příspěvky, které se objevily v srpnovém čísle zpravodaje z roku 2000, tak například Petr Holášek se ve svém článku věnoval sportovnímu a loveckému střelectví u nás, Vladimíra Hamplová, vedoucí správy CHKO Poodří, se ve svém příspěvku zamýšlela nad pamětí krajiny a Arnošt Opěla se tradičně věnoval historii libhošťské kopané.

Zpracoval Aleš Hána

ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ STYL

Vlasy

Irena Horáková

Do tohoto vydání zpravodaje jsem vybrala téma, které je zajímavé pro všechny věkové skupiny. Popíšu zde několik typů, triků a rad, jak na potíže s vlasy.

Vlasy dokážou připravit nejrůznější problémy – vypadávají, lámou se, třepí na koncích, nadměrně se mastí ... Kvalita našich vlasů je ukazatelem celkového tělesného stavu. Většina problémů je způsobena buď nesprávnou výživou chudou na živiny, nebo dědičnou dispozicí, hormonálními změnami, poruchami imunitního systému a stresem nebo projevem stárnutí. Na vzhledu se může projevit každá nemoc, ale mohou být poškozeny i účinkem chemikálií.

Jak pomáhají bylinky?

Kopřiva – její nálev dává vlasům hedvábnou nadýchanost, je vhodný proti lupům, na suché vlasy, doporučuje se pro větší hustotu a lesk vlasů.

Heřmánek – měl by se používat při oplachování vlasů a to zvláště světlých, pravidelným používáním se vlasy stávají vzdušné a lesklé, používá se také proti lupům

Přeslička – nálev vhodný na mastné vlasy, vysušuje pokožku hlavy a má zároveň dezinfekční účinky, zastavuje vypadávání vlasů.

Květ černého bezu a šalvěje – na oplachování suchých vlasů

Zelený čaj – působí proti ztrátě vlasů

Co najdeme v kuchyni?

- Pokud chcete radikálně zastavit padání vlasů, udělejte si několikaminutový zábal z čerstvě nastrouhaného **křenu**. Poté vlasy opláchněte heřmánkovým, kopřivovým nebo ořechovým nálevem.
- Výživu vlasům poskytují mnohé potraviny, které by měly být pravidelnou součástí jídelníčku – **okurka, mrkev, kysané zelí, mák, fazole, ovesné vločky, celozrnné výrobky, petrželová nať a melasa**.
- **Šťáva z citronu** je oblíbenou v kosmetice pro své pozitivní účinky. Oplachování citrónovou šťávou naředěnou vodou pomáhá proti padání vlasů. Místo speciálních šamponů proti lupům si zkuste pokožku potírat citrónovou šťávou (dílčkem citronu). Citrónová šťáva odstraňuje i svědění hlavy a zabraňuje jejich nadměrnému maštění.
- **Vlašské ořechy** jsou skvělým prostředkem pro zdravé vlasy. Denní konzumace několika mandlí po dobu alespoň jednoho měsíce výrazně zlepší kvalitu vlasů.
- Bezvadnou regeneraci pro vlasy je nahřátý **olivový olej**, který po umytí vmasírujete do vlasů, zabalte je do igelitu a do ručníku, nechte působit 15 minut. Do směsi můžete přidat i trochu vlasového kondicionéru. Výsledek je ihned viditelný.
- Na vypadávání vlasů mohou mít vliv i některé nekvalitní šampóny. Zkuste si z vejce, lžičky medu a lžice bílého jogurtu připravit vyživující **léčebnou kúru**. Pokud máte vlasy suché, můžete přidat i trochu rostlinného oleje. Všechny přísady promíchejte, vmasírujte do vlasů a po 15 – 30 minutách důkladně opláchněte. Vlasy získají zdravý lesk.
- Osvěžení barvy po obarvení vlasů docílíte opláchnutím vlasů silným **černým čajem**.

- **Čaj ze sezamových semínek** je bohatým zdrojem cenných látek a zlepšuje kvalitu vlasů, ale také kůže a nehtů.
- Chmel obsažený v **pivu** dodává vlasům lesk, zpevňuje a podporuje jejich růst. Vetřete po umytí do vlasů 100 ml piva, nechte pár minut působit a dobře opláchněte.

A co vitamíny?

Vitamíny skupiny B, vitamín C, křemík a zinek vlasy posilují, působí preventivně proti vypadávání a pomáhají i při jakémkoli oslabení vlasů. Suché vlasy a pokožku hlavy s tvorbou lupů charakterizují nedostatek zinku, slábnutí vlasů zase způsobuje nedostatek vitamínu A.

Čemu se vyhýbat?

Padají-li vám vlasy, stačí někdy méně solit. Vlasům neprospívají ani příliš kořeněná jídla. Vyhýbejte se jednostranné stravě, polévkám v sáčku, slazeným limonádám, sladkostem, které vás připravují o důležité látky nezbytné pro růst vlasů.

Typy na masky:

1. Smíchejte polévkovou lžící medu a šálek teplého mléka, vmasírujte do vlasů. Po několika minutách je opláchněte.
2. Pro unavené vlasy. Rozmačkejte kiwi s citronem. Naneste na vlasy a na dvě hodiny zabalte do igelitu. Poté smyjte.
3. Proti padání vlasů. Bílý jogurt naneste po celé délce, zabalte do igelitu a nechte působit 20 minut.
4. Vlasy poškozené a bez lesku. Med rozpustíme s trochou teplé vody, nebo teplým olivovým olejem a smícháme s rozmixovaným banánem. Masku nanese na vlasy a necháme působit 20 minut. Poté důkladně opláchneme.
5. Vlasy mastné, zplihlé a poškozené. 1 žloutek smícháme s 2 lžícemi bílého jogurtu a nanese na suché vlasy. Necháme působit 20 minut a smyjeme. Oplachujeme vlažnou vodou, aby se žloutek nesrazil.
6. Mastné vlasy, lupy. Bílý jogurt smíchejte s lžičkou teplého medu a před umytím vlasů aplikujte na vlasovou pokožku, nechte působit 15 minut. Výborně čistí pokožku, vyrovnává pH a hydratuje ji. Látky obsažené v medu a jogurtu jsou mimořádně efektivní a účinné.

OD VÁS

Ochrana révy vinné a protiplísňová opatření

Jaroslav Kuča

Jako první předpoklad je vypěstovat a udržovat silný, vitální vinný keř, který zbytečně nepřetěžujeme nadúrodou hroznů.

To docílujeme řezem a délkou krátkých tažňů, které na jaře ohýbáme. V létě udržujeme keř řídký a vzdušný, včasným proředěním a vylamováním fazochů.

Snižovat vzdušnou vlhkost udržováním bezplevelné zóny pod keři, vzdušné půdy, oživovat půdu tak, aby dostala alespoň jednou za tři roky chlévský hnůj. Nepoužívat samostatně dusíkatá hnojiva, nepřehnojovat a nepoužívat chemii proti plevelům.

Pokud na lehké půdě chceme doplnit hořčík, dávku konzultovat s odborníkem a vždy zároveň použít síran draselný v dávce 3x vyšší než použitá dávka hořké soli. To je velmi důležité. Na 1 díl hořké soli použít 3 díly síranu draselného.

Mít na paměti, že réva vinná v našich poměrech spotřebovává více draslíku, proto pravidelně co 2-3 roky doplnit síranem draselným. Nesmí se používat draselná sůl.

Chemickou ochranu révy zaměřit zejména proti Plísni révové – Pere-nospoře a Padlí. Tato ochrana musí být vždy preventivní. Až plísňové onemocnění propukne, důsledky se odstraňují delší dobu.

Je dobré naučit se sledovat počasí a vědět, že Plíseň révová je houba, která potřebuje teplo, vlhko a tmu. Oproti tomu Padlí (moučnatka) je při deštětravajících a prudkých deštích potlačována, potřebuje více sucho a málo srážek. Z toho vyplývá, že u nás zaměříme preventivní ochranu zejména proti plísni révové a proti Padlí zasáhneme, až se objeví první příznaky.

Za základní tedy považujeme postřik proti plísni révové, jeden před květem a dva po odkvětu. Dbáme, abychom prostřídali dotykové s hloubkově působícími, například prostřídát Kuprikol s Ridomilem. Je tu celá řada dalších přípravků. Je třeba vždy se řídit pokyny výrobce a odborníků. Prodavač v nevinařském kraji vám může nabídnout jiný a zcela nevhodný postřik.

Dodržujeme ochranné lhůty dané výrobcem a poslední preventivní ochranu v plodné vinici provádíme koncem července až první týden srpna v závislosti na počasí a ranosti odrůd.

Dobré víno uděláme jen ze zdravých hroznů. Keř a list musí být natolik zdravý, aby ještě po sklizni měl zelené listy, tvořil cukry a zásobní látky na zimu.

ZPRÁVY ZE ŠKOL

Jsou malotřídky „kvalitní“ školy?

Na základě demografických podmínek se v příštích desetiletích stanou malotřídky významnou součástí školského systému. Proto je nutné a důležité věnovat se tématu malotřídek velkou měrou. Udržování školy za každou cenu i při nízkém počtu žáků není sice ekonomicky únosné, je však nutné zabezpečit, aby všechny děti měly stejné šance. Čím jsou děti menší, tím blíže by měla být jejich škola. Významným těžištěm je zde pedagogická práce na školách.

Zásobování venkova není možné omezit pouze na ekonomickou oblast, je nutné se zaměřit rovněž na vzdělání a kulturu. Školy jsou často jediným zařízením komunální infrastruktury na vesnici a vedle vzdělávací úlohy plní také funkci kulturní. Obyvatelé vesnice si přejí, aby se jejich škola zviditelnila a otevřela veřejnosti např. veřejným vystoupením, školními akcemi pro rodiče, sportovními akcemi a jinými aktivitami.

Jistým problémem je jistě skutečnost, že mnoho učitelů nebydlí v místě školy a musí dojíždět. Rovněž feminizace učitelského sboru se projevuje tak, že mnoho žen – učitelek je svým posláním a rolí matek pečujících o domácnost značně přetíženo. Ale přece – vesnice bez školy ztrácí svou kulturní základnu. Ve vesnicích, kde škola chybí, se neusadí mladí lidé, a obyvatelé se často stěhují do měst.

A krátce k dalšímu aspektu malotřídek:

Soužití školy a různých kulturních a sportovních institucí je žádoucí: do školy tak přicházejí lidé, kteří by se školou jinak nepřišli do kontaktu. V malotřídkách jsou respektovány zkušenosti a zážitky dětí. Ve škole, která je v blízkosti bydliště dítěte, je také možno snadněji plnit požadavky osnov tak, aby vyučování vycházelo z konkrétních zážitků dítěte a zpětně k nim opět vedlo. Pro šesti až desetileté děti patří k těmto zkušenostem v první řadě jejich důvěrně známé prostředí domova. Proto by mělo vyučování na základních školách probíhat v jeho těsné blízkosti.

Rovněž fakt, že se učitelé a rodiče dětí osobně znají, přispívá k intenzivnímu partnerství v rámci školních aktivit. Spoluúčast rodičů na školních aktivitách je jednodušší, pokud je škola a jejich bydliště na jednom místě. Tímto může vzniknout důvěrnější vztah mezi školou a domovem, což má jistě pozitivní vliv na děti.

Kvalita školy je hlavním úkolem všech, kdož se podílejí na činnosti školství. Na otázku, co znamená kvalita školy, dostaneme různé odpovědi : z široké nabídky kritérií platných pro „kvalitu“ školy vybíráme ty, jež jsou relevantní pro malotřídky:

- Na který obsah učiva se klade zvláštní důraz?
- Které zprostředkovací metody dominují?
- Vyrovnají se malotřídky všem výkonnostním nárokům?
- Jaké jsou prostorové a časové podmínky?
- Není výuka několika věkových kategorií záporům?
- Jak je členěna výuka?
- Může být škola řízena pedagogicky?
- Podílejí se rodiče a žáci na organizaci školy?
- Má škola adekvátní místo na veřejnosti?

Těmto otázkám se budu věnovat v příštím čísle Zpravodaje.

Mgr. Dagmar Michálková

NÁŠ I VÁŠ RECEPTÁŘ

Tropické léto je v plném proudu (no, vlastně až na ten nešťastný pouťový víkend, který tedy nebyl žhavě letní ani náhodou), teploměry šílí a mnohde už jim na to měření teplotních rekordů nestačí ani stupnice, klimatizace pracují na plný výkon, aby se lidem nezavařily mozky, a na kontě už mají spoustu angín a zánětů dutin, ve většině přehrad a rybníků se kvůli nadměrnému výskytu sinic a řas už opět nedá koupat, všelijaké letní ovoce dozrává (a taky opadává) přímo před očima ... a všechny časopisy pro ženy se předhánějí v tom, jak svým čtenářkám co nejlépe poradit, jak to boží nadělení co nejefektivněji, a pokud možno beze zbytku, zpracovat a zužitkovat. Takže na nás ze všech stran útočí recepty na nejrůznější ovocné džemy, marmelády, rosoly, šťávy a sirupy, na ovocné zmrzliny, poháry a dezerty, na bublaniny, piškoty, koláče a nejrůznější moučníky s ovocem – ale hlavně a především – na OVOCNÉ KNEDLÍKY, a to zejména ty z tvarohového těsta, protože jiné těsto asi těm časopisům nepřipadá dostatečně trendy a dostatečně letní ☺ !!

A protože boj o čtenáře je boj, který nemá skoro žádná pravidla, tak se nám ty časopisy snaží vnutit představu, že ten, kdo běžně neumí připravit tvarohové knedlíky plněné ovocem na pětadvacet různých způsobů, je ubohým kuchařským diletantem, jehož zachrání jedině koupě příslušného časopisu, který na něj minimálně deset „nepostradatelných“ receptů vychrlí. A tak jsem si řekla, že tomu všeobecnému bláznění nepodlehnu, všemožné variace na tvarohové knedlíky budu prostě ignorovat, a dál zůstanu věrná svým klasickým ovocným knedlíkům ze spařeného těsta, které mě naučila dělat moje mamka a které mě doposud vždycky plně chuťově uspokojily.

Jenomže tohle odhodlání mi vydrželo přesně jen do té doby, než jsem ochutnala knedlíky, které podle již prý mnohokrát prověřeného receptu z pořadu „Kluci v akci“, vlastnoručně připravila má dcera Petra. Ještě než jsem pozřela první sousto, jsem si v duchu říkala: „No, tak se, holčičko, ukaž, na mě si s nějakýma tvarohovýma knedlíkama nepřijdeš!“ Jenomže pak jsem spolkla první sousto, a byla jsem ztracená. Těžko se to přiznává, ale nechala jsem si ještě dvakrát přidat, protože nic tak fantasticky dobrého, lehkého a letního ☺ jsem už dlouho nejedla, a zeťák jich na posezení spořádal 16 !! A tak mě hned napadlo, že se s Vámi o ten kulinářský zážitek musím podělit, abyste si ke svým dosavadním pětadvaceti receptům na tvarohové knedlíky mohli přidat ještě tento, šestadvacátý, ale určitě ten nejlepší!!

A protože přísloví jsou většinou pravdivá, a jablka asi skutečně nepadají daleko od stromu, potěšila mě teď nedávno vlastnoručně připravenou dobrotou i má druhá dcera Lenka, která už se taky docela šikovně v kuchyni otáčí. A protože má teď zrovna „těstovinové“ období, brouzdala po internetu a hledala nějaké recepty na přípravu LASAGNÍ. Z mnoha variant ji zaujala ta se špenátem, hned ji vyzkoušela, a fakt se jí moc povedly, protože chutnaly dokonce i našemu taťkovi, a ten fakt zapečené těstoviny zrovna nevyhledává ☺.

TVAROHOVÉ KNEDLÍKY S OVOCEM

Ingredience:

Na těsto: 2 žloutky; 80 g másla; 40 g cukru moučka; 250 g měkkého tvarohu; 200 g polohrubé mouky; špetka soli + cca 200 g čerstvého drobnějšího ovoce (třešně, jahody, maliny)

Na dochucení: máslo + smetana ke šlehání; cukr moučka; tvaroh na strouhání

Nejprve utřeme žloutky s cukrem, máslem a špetkou soli do pěny, pak po částech postupně přidáváme tvaroh a mouku, až získáme vláčné těsto, které necháme chvíli při pokojové teplotě odpočinout. Pak těsto přendáme na pomoučený vál, vyválíme z něj váleček a nakrájíme jej na stejné dílky, do nichž lehce vmáčkne ovoce a pak zakulatíme. Knedlíčky jsou tím lepší, čím jsou menší, takže Petra do malých kousků těsta vkládala vždy jen 1 malinu. Vaříme 5–7 minut ve větším hrnci v mírně osolené vodě, jakmile knedlíčky vyplavou na povrch, jsou hotové. Knedlíky podáváme posypané cukrem, strouhaným tvarohem, a přelité přepuštěným (vyškvařeným) máslem k němuž jsme přidali trochu smetany, chutná je i varianta se strouhaným perníkem nebo na másle opraženou strouhankou, a pokud Vám zbude ovoce, klidně je ke knedlíkům přidejte. Podotýkám, že Petra udělala dvojitou dávku a skoro jsme je snědli, pokud by vám ale knedlíky náhodou zbyly, dají se zamrazit, na chuť tím nic neztratí.

ŠPENÁTOVÉ LASAGNE S KUŘECÍM MASEM

Ingredience:

Na přípravu a dokončení: *1 balíček lasagní; máslo na vytření plechu + závěrečnou vrstvu; 100 g tvrdého syru (eidam)*

1. náplň: *4 – 5 stroužků česneku; 400 g mraženého listového špenátu (ne protlaku); 3 ks chlazená kuřecí prsa; dle chuti pepř, sůl, popř. další koření vhodné na kuřecí maso; 2 lžíce olivového oleje; cca 50 g smetany ke šlehání*
2. náplň: *2 vejce; 250 g polotučného tvarohu; 50 g parmazánu (popř. jiného chuťově výrazného syru); cca 100 g smetany*

Nejprve si připravíme obě náplně, které jsou chuťově dosti výrazné, takže to s kořením nepřehánějte! Nasolené, opepřené a lehce okořeněné kuřecí maso nakrájíme na malé kousky (POZOR - malé kousky je nutno opravdu dodržet, jinak se pak s náplní špatně pracuje) a orestujeme je na olivovém oleji. Mražený špenát necháme trochu povolit, přidáme k masu a krátce podusíme. Pak přidáme prolisovaný česnek, smetanu a na závěr ještě případně dochutíme pepřem a solí. Tvarohovou náplň připravíme rozšleháním tvarohu, nastrouhaného parmazánu (nebo např. Nivy), vajec a smetany, podle chuti dosolíme a dopepříme. Vhodnou obdélníkovou pečicí formu (Lenka použila hlubší teflonový plíšek o rozměrech 20 x 30 cm) vymažeme máslem a dno poklademe plátky lasagní (mohou se i překrývat). POZOR - lasagne nepředvaňujeme, pokud to není výslovně uvedeno na obalu! Na vrstvu lasagní rozetřeme část špenátové náplně s masem, na ni část tvarohové náplně a přikryjeme další vrstvou lasagní. Takto pokračujeme, dokud nespotřebujeme obě náplně, ale POZOR - vrchní (poslední) vrstvou by nikdy neměly být lasagne, ale špenátová + tvarohová náplň. Tuto závěrečnou vrstvu pak ještě posypeme strouhaným eidamem a poklademe pár kousky másla. Troubu předehřejeme na cca 200 °C a při této teplotě zapékáme cca 20 minut, pak troubu stáhneme na cca 125 °C a pomalu dopékáme dalších 20 – 25 minut, lasagne jsou potom vláčnější.

Dobrou chuť!

Připravuje Helena Šimíčková

KAM ZA KULTUROU

Rytíři na hradě Hukvaldy – 7.8.2010

Nenechte si ujít rytířská klání, která budou probíhat po celý den. Čekají na vás stateční rytíři a krásné dámy. Více na www.hradhukvaldy.cz

Beskydy Sound 2010 - Frýdek Místek – 14.8. 2010

V sobotu se na nábřeží Ostravice ve Frýdku-Místku odehraje 4. ročník hudebního festivalu Beskydy Sound. Celý festivalový den bude ve znamení zábavy, dobrého jídla a pití a vystoupení skvělých kapel, mezi kterými nebudou chybět HORKÝŽE SLÍŽE, VYPSANÁ FIXA, DAVID KOLLER s hity LUCIE, TOXIQUE, bosenští DUBIOZA KOLEKTIV, polští PSIO CREW a největší frýdecko-místecký objev posledních let THE CORNFLAKES. Více na www.beskydysound.cz

Strašidelná noc - Hrad Hukvaldy – 14.8.2010

Zveme vás na tradiční sjezd strašidel, bubáků a jiných bytostí, konaný na hradě. Čeká vás doprovodný program: podvečerní rytířské vystoupení, noční ohnivé vystoupení atd.

Tipy na výlet

DinoPark Ostrava

Nevíte, kam s dětmi na výlet? Velmi vhodnou destinací pro školní výlety, ale také třeba jako součást výuky přírodopisu, je od léta 2009 otevřený DinoPark Ostrava. Na ploše 20 ha je přichystáno více než 30 scén se 70 modely druhohorních zvířat v životních velikostech. Kontakt a více na www.dinopark.cz

Klub Johnnie Walker

Nabízí nabízí 200 druhů whisky (převážně single malt), 30 druhů vín, tři druhy čepovaného piva (Velvet, Kelt, Ostravar). O vysoké úrovni našeho klubu svědčí nejen certifikáty výrobců kvalitních značek, ale i "sběratelské" kousky, se kterými se setkáváte jen velmi ojediněle. A dále máme 30 druhů steaků a jiné speciality. Posadte se na venkovní zahrádce, bohatě porostlé květinami. Více na <http://sweb.cz/barseba/>

Areál čs. opevnění Hlučín - Darkovičky

Jedná se o významnou vojensko-technickou památku. Pevnostní areál je dnes evropsky vysoce ceněnou prezentací specificky ojedinělého bývalého fortifikačního systému naší republiky, který vznikl v letech 1935 - 1938. Více na <http://www.szmo.cz>.

Po stopách indiánů – 28.8.2010 – Vojkovice u Brna

Zúčastněte se pohádkové cesty, kde musíte projevit svoji zručnost, odvahu a statečnost. Čeká Vás zkrocení divokého koně, zdolání rozzuřeného bizona nebo ulovení divokého zvířete... Pro odvážlivce umožníme přespání až do rána

v indiánské osadě. Odměny i občerstvení zajištěny. Více na <http://www.tazik.webgarden.cz/>

Bubla City Ranch Kopřivnice

Krásný den a žádná nuda v koňském sedle. Na ranči se zabývá chovem koní amerických jako jsou Paint Horse a Quarter Horse. V roce 2005 byla otevřena i restaurace s typickým westernovým stylem. Přijďte si k nám odpočinout, nasát jedinečnou atmosféru a prožít nevšední okamžiky. Kromě příležitostných akcí, jako jsou výstavy, westernové show, akce pro děti i dospělé a mnoho dalších. Více na <http://www.bublaranch.cz>.

Čeladenská daňčí obora

Unikátní prohlídka a krmení daňků v přirozeném prostředí. V současné době čítá stádo daňků v Čeladné přes 20 kusů této jedinečné zvěře. Daří se zde odchovávat stále nová mláďata, která stádo rozšiřují. Přijďte se podívat i vy do zoo parku na Čeladné. Možnost krmení vlastním doneseným suchým pečivem nebo kaštany, žaludy a jablky. Ideální pro rodiny s malými dětmi. Penzion Obora nabízí ubytování v nově zrekonstruovaném apartmánu. Kde jinde se při snídani či posezení s přáteli u ohně můžete kochat romantickým pohledem na daňčí oboru plnou ušlechtilých a krásných daňků v přirozeném prostředí hor? Více na <http://penzion-obora.cz/danciobora.php>

Akce - Novojičínsko

Skateboardové závody – 8.8.2010 – Stadion Nový Jičín

Horká kaše – 21.8.2010 – Letní open air show – areál Skalky

Kopr párty – 21.8.2010 – letní diskotéka s programem – házenkářské hřiště Kopřivnice **Starodávny jarmark** – 28.8.2010 – starodávny jarmark - park E. Beneše Kopřivnice

Odzvonění prázdnin – 31.8.2010 – zábavní odpoledne – kapela Nevím a Jan Bendig – Areál hřiště házené Kopřivnice

Eddie fest Kozlovice vol. 11 – 14.8.2010 – festival - TITANIC , DOGA, NI-GHTWISH rev., RAMMSTEIN MEMBERS' CLUB, Láďa Tomis & JIŘÍ SCHE-LINGER revival band, KAPRIOLA , RIMORTIS, SPIDER

Turistika pro seniory – 25.8.2010 – pořadatel TJ Frenštát p.R. – vlakem do Frýdlantu

Festival folkové hudby - Klokočůvek, u rest. Na růžku a okolní prostranství – odersko, tel: 724 814 012

Soutěž leteckých modelářů RCEK – 7.8.2010-8.8.2010 - Letiště Drahotuše - modelářská plocha, www.modelarihranice.ic.cz – Hranice

Připravila Jana Roszková

SPORT

Z FOTBALOVÉHO CLUBU

Omlouváme se za chybu.

V minulém čísle zpravodaje, v článku „**Úspěch žákovského družstva FC Libhošť**“ došlo k tiskové chybě ve větě: „... gratulace se jim dostalo také od reprezentanta ČR do 21 let, brankáře Tomáše Vaculíka.“ Správně má být: „...brankáře Tomáše Vaclíka“. Děkujeme za pochopení.

MUŽSTVO „STARÉ GARDY“

V letní fotbalové přestávce se odehrál v sobotu 3. 7. 2010 v Sednici tradiční turnaj „starých gard“, za účasti domácího celku Sokola Sedlnice, TJ Dubina Větrkovice, Sokola Bartošovice a FC Libhošť. Sportovní úroveň turnaje trochu „utrpěla“ odstoupením mužstva z Bartošovic v průběhu turnaje. To odehrálo jen jedno utkání s naším celkem a z hřiště odešlo poraženo 6 : 0. V druhém zápase si naši hráči připsali jeden bod do tabulky za bezbrankovou remízu s domácím mužstvem. Rozhodující boj o první místo s Dubinou Větrkovice náš tým v závěru nezvládl a prohrál 2 : 1. Turnaj vyhráli hráči z Větrkovic, na druhém místě skončilo naše mužstvo a třetí místo zbylo na domácí celek. Naše „silné“ mužstvo sice na vítězství nedosáhlo, ale druhé místo v turnaji si za předvedený výkon zasloužilo. Naši hráči Roman Šenk a Zbyněk Tomšík si odvezli ocenění za „nejlepšího brankáře“ a „nejlepšího střelce“.

Za FC Libhošť nastoupili hráči: Šenk Roman, Baláž Kamil, Hanzelka Radek, Krumpoch Vlastimil, Skalík Martin, Krumpoch Jaroslav, Kupčák Jan, Blažek Libor, Horák Dalibor, Šimíček Josef, Chromečka Rostislav, Tomšík Zbyněk.

Z dění na našem hřišti.

- *Ten, kdo se procházel kolem našeho fotbalového stánku, jistě postřehl změnu. Změna nastala při pohledu vpravo od tribuny, kde započala přístavba nových šaten. Pohled to bude za ta dlouhá léta nezvyklý, ale zvykneme si! Změna je život!*
- *Vše je také připraveno k realizaci automatického zavlažování v rámci akce „Zelený trávník 2010“, s podporou ČMFS a ČSTV.*
- *Ve čtvrtek 15. 7. 2010 zahájilo první mužstvo letní přípravu na podzimní část soutěže I. B třídy.*

Libhošťský zpravodaj

Informační měsíčník pro občany Libhoště. Vychází za přispění MěÚ Nový Jičín. Číslo 08/2010 vyšlo dne 30.7.2010. **Vydavatel:** Občanské sdružení Osvětová beseda v Libhošti, IČO: 68921349. **Elektronická adresa:** zpravodaj@libhost.cz. **Odpovědný redaktor:** Aleš Hána. **Redakční rada:** Aleš Hána, Dagmar Michálková, Petr Horák, Marie Sobková, Jana Roszková, Irena Horáková, Helena Šimíčková. Cena výtisku je 12,-Kč, čísla s přílohou 23,-Kč, roční předplatné 150,-Kč. **Administrace:** Marie Krumpochová, Libhošť č.7, 742 57, tel. 737 525 670. Uzávěrka každého čísla: 25.den v měsíci. **Tisk:** Tiskárna KONTEXT, s.r.o., Lidická 131/8, Nový Jičín, tel. 556 709 119.